

CR1996101513

क्रमांक: रस. व्हा. सा. आ. र. १०२८/त-२/२५,
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि
अभिलेख म. राज्य. पुणे यांचे कार्यालय
पुणे, दिनांक १५.१०.१९९६.

परिपत्रक :

महाराष्ट्रातील वाढत्या नागरीकरणांमुळे व औद्योगिकीकरणामुळे जमिनींना असाधारण महत्त्व आले असून त्यांच्या किंमती भ्रमसाठ वाढल्या आहेत. त्यामुळे जमिनीचे अभिलेखांची पहाणी करून संधारण करण्यांच्या प्रवृत्तीची जनतेत वाढ झाली आहे. तसेच कर्ज प्रकरणे, बिनशेती प्रकरणे, अभिन्यास तयार करणे इत्यादी कित्येक बाबींसाठी जमिनीचे प्रमाणित अभिलेखांची मागणी मोठ्या प्रमाणांत वाढली आहे. पर्यायाने भूमि अभिलेख विभागाकडे प्रमाणित नकलांची मागणी मोठ्या प्रमाणांत वाढलेली आहे. जनतेस प्रमाणित नकला सत्वर पुरविल्या जाव्यात म्हणून इकडील अधिनियम कांही कार्यालयांना झेराॅक्स मशीन पुरविणेत आलेल्या आहेत.

महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियम, १९६६ मधील कायदा कलम ३२७ व ३२८ मधील तरतुदी व महाराष्ट्र जमिन महसूल [भूमि अभिलेखाचे निरीक्षण, शोध व प्रती पुरविणे] नियम, १९७० त्याचप्रमाणे महसूल व वन विभागाकडील शासन निर्णय क्रमांक रस. टी. रस. १०८०/सी. आ. र. ८५०-८१ ई-८ दिनांक १२.२.८५ व २५.३.१९८५ मधील तरतुदी विचारांत घेता महसूल व भूमि अभिलेख खात्याचे कागदपत्रांच्या प्रमाणित नकला जनतेला पुरवितांना काय फी आकारावी त्याबाबत नियम केले आहेत. त्यावेळी सर्व नकला हाताने तयार केल्या जातील हे गृहित धरले होते. परंतु त्यावेळी महाराष्ट्रांत आधुनिक यंत्रसामुग्री उदा: झेराॅक्स मशीन, इलेक्ट्रॉनिक टाईपरायटर इत्यादी यंत्रसामुग्रीचा वापर सुरू झालेला नव्हता. त्यामुळे नकलाबाबतचे नियम तयार करतांना वरील आधुनिक यंत्रसामुग्रीचा विचार करणेत आलेला नव्हता, म्हणून सदर नियमांमध्ये झेराॅक्स मशीनवर नकला देणेबाबत तरतूद नमुद केलेली नाही. तसेच झेराॅक्स व नकलांच्या किंमती आकारण्याबाबतही तरतूद नमुद नाही. त्याचप्रमाणे जनतेची मागणी देखून मोठ्या प्रमाणांत आहे. याकामी शासन स्तरावर विचार चालू असून शासनाकडून अंतिम आदेश प्राप्त होणेस अवधी लागणार आहे. सबब त्या अंतरिम अवधीसाठी खालीलप्रमाणे व्यवस्था करण्यात येत आहे.

भूमि अभिलेख कार्यालयातून देण्यांत येणा-या प्रमाणित नकलांचे खालीलप्रमाणे सर्वसाधारण तीन गट पडतात.

क] भूमापन किंवा महसूल अधिकारी यांनी दिलेल्या निर्णयाच्या नकला व त्यासंदर्भात इतर सर्व प्रकारचे कागदपत्र.

ख] फेरफार नोंदी / मिळकत पत्रिकेची नक्कल / किंवा इतर विहित प्रपत्रांची (Prescribed form) नक्कल.

ग] नकाशाची नक्कल.

ज्या कार्यालयांना झेरोॅक्स मशीन पुरविणेत आल्या आहेत, अशा सर्व कार्यालयांना छायांकित प्रमाणित नकला देणे शक्य व्हावे म्हणून खालीलप्रमाणे तात्पुरत्या सुचना देण्यांत येत आहेत :-

- १] झेरोॅक्स मशीनवर छायापत्र काढतांना छायाप्रतीसाठी "ए"/३ साईजचा पांढरा कागद वापरावा.
- कागदपत्रांच्या नकला झेरोॅक्स मशीनवर काढून देतांना खालील दर्शकिले-प्रमाणे किंमत आकारणेची आहे.
- २] झेरोॅक्स मशीनवर वापरून ए/३ साईज कागदाच्या एका बाजूवर काढलेली प्रत प्रत्येकी पांच [५/- स्वये मात्र]
- ३] वरीलप्रमाणे नक्कल देतांना छायापत्र करावयाच्या कागदाचे आकारमान कमी जास्त असले तरी एका बाजूची झेरोॅक्स प्रत देण्यास ५/- स्वये फी आकारणेची आहे. हे तत्त्व लक्षात घ्यावे. यामध्ये comparing फी, कागद फी व प्रमाणित करण्याची फी या सर्व बाबींचा समावेश आहे.
- ४] विहित परिमाणांत तयार केलेल्या कोणत्याही नकाशाची नक्कल झेरोॅक्स मशीनवर देऊ नये, कारण नकाशाची नक्कल झेरोॅक्स मशीनवर काढल्यास तो स्केलाप्रमाणे तंतोतंत १००% बरोबर निघेल याची शाश्वती देता येत नाही. म्हणून सर्व नकाशांच्या नकला पूर्वीप्रमाणेच तयार करून पूर्वी विहित केलेल्या दराप्रमाणेच फी आकारणेची आहे. त्यामध्ये बदल करणेत आलेला नाही.
- ५] झेरोॅक्स मशीनवर देण्यांत येणा-या नकला संबंधित तक्षम अधिकारी यांनी

(७)

[३]

50

90

30 90

प्रमाणित करणेच्या आहेत.

सदर आदेशाची अंमलबजावणी त्वरीत होणेची आहे.

स्वाक्षरी/- [ली ना मेहेंदळे]
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक,
भूमि अभिलेख [म. राज्य.] पुणे.

प्रत/- उपसंचालक भूमि अभिलेख पुणे/मुंबई/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर
यांचेकडे माहिती व पुढील सत्वर कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रत/- अधिक भूमि अभिलेख [सर्व] / नगरभूमापन अधिकारी [सर्व]
तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख [सर्व] यांचेकडे माहितीसाठी व जरूर त्या
पुढील कार्यवाहीसाठी रवाना.

प्रत/- प्राचार्य, प्रशिक्षण शाळा औरंगाबाद यांचेकडे माहिती व पुढील
कार्यवाहीसाठी.

प्रत/- जमाबंदी उप आयुक्त [सर्वसाधारण] पुणे/ जमाबंदी उप आयुक्त
[एकत्रीकरण] पुणे / जमाबंदी उप आयुक्त [भूमापन] पुणे यांचेकडे
माहितीसाठी अग्रेषित.

प्रत/- [सर्व] कार्यालय अधिकारी यांचेकडे माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी.

"निर्गमित"

जमाबंदी उप आयुक्त,
[सर्वसाधारण] पुणे.

95 90
22

सन. व्ही. /१५. १०.